

مروری بر روش های تدریس فعال

مؤلفین:

محمد افشاری نسب

مریم یعقوبی سامانی

نسترن عقیلی

ندا فیض آبادی

سحر زمانی احمد محمودی

عنوان و نام پدیدآور :	مروری بر روش‌های فعال تدریس/مؤلفین محمد افشاری‌نسب ... [و دیگران].
مشخصات نشر :	مشهد: انتشارات جالیز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری :	۱۳۹ ص.
شابک :	۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال 978-622-263-606-7
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	مؤلفین محمد افشاری‌نسب، مریم یعقوبی‌سامانی، نسترن عقلی، ندا فیض‌آبادی، سحر زمانی/احمد محمودی.
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	تدریس - روش‌شناسی
موضوع :	Teaching -- Methodology
موضوع :	تدریس اثربخش
موضوع :	Effective teaching
شناسه افروده :	افشاری‌نسب، محمد، ۱۳۷۸-
رده بندی کنگره :	۲/۱۰۴۵LB
رده بندی دیویی :	۱۰۲/۲۷۱
شماره :	۷۹۴۷۲۴۳
کتابشناسی ملی :	
اطلاعات رکورد :	فیا
کتابشناسی :	

مروری بر روش‌های تدریس فعال

محمد افشاری‌نسب، مریم یعقوبی‌سامانی، نسترن عقلی، ندا فیض‌آبادی

سحر زمانی/احمد محمودی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۲۹

قیمت: ۴۵۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۷-۶۰۶-۲۶۳-۶۲۲-۹۷۸

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: سعید محمد مهدیزاده فیض‌آبادی

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه:	۱۲
معرفی انواع روشهای تدریس	۱۴
الف - روشهای تاریخی	۱۶
۱- روش سقراطی	۱۶
آزادی ها	۱۷
۲- روش توضیحی	۱۷
۳- روش سخنرانی	۱۸
ویژگی های روش سخنرانی	۱۸
مراحل سخنرانی	۱۹
محاسن روش سخنرانی	۱۹
محدودیت های روش سخنرانی	۱۹
ب - روش های نوین تدریس	۲۰
روش پروژه ای	۲۰
شیوه گردش علمی	۲۲
روش یادگیری اکتشافی	۲۲
تعریف روش یادگیری اکتشافی	۲۳

۲۴		فواید روش یادگیری اکتشافی
۲۶		مراحل روش اکتشافی
۲۶		اقدامات پیش از آموزش
۲۸		آموزش دادن درس
۳۱		اقدامات پس از آموزش
۳۱		محدودیت های روش یادگیری اکتشافی
۳۳		پیشنهادهای
۳۳		۱. ایجاد جوّی آرام
۳۴		۲. ارائه موضوعی تهییج کننده
۳۵		۳. نگه داشتن بحث در مسیر اصلی
۳۵		۴. توجه به اهمیت ساخت در درک سریع روابط جدید
۳۶		۵. مناسب تر بودن این روش برای دانش آموزان باهوش
۳۷		۶. استفاده از شیوه های تعلیم و تربیت باز
۳۷		۷. توجه به برخی معیارها برای کسب نتایج مطلوب تر
۳۸		نتیجه
۳۹		روش چند حسی (مختلط)
۳۹		آموزش فعال فناورانه (TEAL) با رویکرد ترکیبی

۴۲	انگیزش و روش های فعال
۴۵	بحث و نتیجه گیری
۴۶	الگوی تفکر استقرایی
۴۷	روش حل مسئله
۴۸	روش تدریس آزمایشگاهی
۴۹	روش آزمایشگاهی
۵۳	مراحل روش آزمایشگاهی
۵۵	رهنمودها و مهارتهای عملی
۵۸	محدودیتهای این روش
۵۹	روش تدریس آزمایشی (آزمایشگاهی) در علوم
۶۰	محاسن و محدودیتهای روش آزمایشی
۶۲	الف) بحث:
۶۳	ب) آزمایش:
۶۳	فعالیت اضافی
۶۴	نتیجه گیری
۶۴	الگوی پیش سازمان دهنده
۶۵	روش کنفرانس (گرد هم آیی)

۶۶	الگوی تدریس غیر مستقیم.....
۶۷	کارگاه نگارش.....
۶۹	روش یادگیری مشارکتی.....
۷۲	چالش های یادگیری مشارکتی.....
۷۵	چهار تکنیک یادگیری مشارکتی.....
۷۶	محدودیت های به کارگیری روش های تدریس نوین.....
۷۷	مقایسه روش های سنتی و نوین در فرایند یاددهی یادگیری روش سنتی.....
۷۸	روش نوین.....
۸۰	شرایط اجرای موفقیت آمیز روش های مناسب تدریس.....
۸۰	یاددهی ریاضی با رویکرد روشهای نوین.....
۸۲	اهمیت روش های نوین ریاضی.....
۸۴	روش های نوین تدریس.....
۸۴	مفهوم روش های نوین تدریس ریاضی.....
۸۴	الف. روش تفکر استقرایی.....
۸۵	ب. روش فراگیری مفهوم.....
۸۵	ج. روش تفکر استعارهای.....
۸۶	د. روش مبتنی برهمیاری.....

ه. روش یادگیری مشاورهای.....	۸۶
و. روش کاوشگری.....	۸۷
ز. روش یادگیری زایشی.....	۸۷
نتیجه.....	۸۸
روش تدریس ایفای نقش و کاربرد آن در تدریس اجتماعی.....	۸۹
۱. تعریف.....	۸۹
اجرای روش ایفای نقش.....	۹۲
۱. شبیه سازی یا وانمود سازی.....	۹۲
۲. الگوی بدیعه پردازى.....	۹۴
الف. قیاس شخصی.....	۹۵
ب- قیاس مستقیم.....	۹۶
معایب.....	۹۹
مراحل روش ایفای نقش.....	۱۰۰
مقایسه روش تدریس سخنرانی با ایفای نقش در تدریس اجتماعی.....	۱۰۲
تعریف.....	۱۰۲
اساس روش تدریس.....	۱۰۳
اهداف.....	۱۰۳

۱۰۳.....	محاسن.....
۱۰۴.....	معایب.....
۱۰۴.....	نقش معلم و دانش آموزان.....
۱۰۴.....	فرایند ارتباط.....
۱۰۵.....	توجه به تفاوت های فردی و گروهی.....
۱۰۵.....	الگوی تدریس مرتبط.....
۱۰۵.....	نتیجه.....
۱۰۵.....	روش تدریس علوم تجربی.....
۱۰۷.....	اهداف آموزش علوم تجربی دانستنی ها - مهارت ها - نگرش ها.....
۱۱۰.....	مشکلات تدریس علوم تجربی.....
۱۱۱.....	نکاتی چند درباره آموزش علوم تجربی.....
۱۱۳.....	مقایسه یادگیری فعال و مبتنی بر همیاری با یادگیری سنتی و انفرادی.....
۱۱۶.....	بهترین روش های تدریس در کلاس علوم کدام است؟.....
۱۱۷.....	روش های تدریس در برنامه ی زبان آموزی.....
۱۱۸.....	۱. روش بحث و گفت و گو، پرسش و پاسخ.....
۱۱۸.....	۲. ایفای نقش، قصه گویی و نمایش خلاق.....
۱۱۸.....	۳. روش گردش علمی و مشاهده ی محیط و طبیعت.....

۴. روش واحد کار (پروژه) ۱۱۹
۵. الگوی کارآیی تیم ۱۱۹
۶. الگوی تدریس اعضای تیم ۱۱۹
۷. الگوی قضاوت عملکرد ۱۲۰
۸. الگوی روشن سازی طرز تلقی ۱۲۰
۹. روش یورش فکری ۱۲۱
- روش تدریس املا ۱۲۱
- مهارت املا نویسی ۱۲۲
- مراحل آموزش و تدریس املا ۱۲۴
- واژه هایی دارای ارزش املایی ۱۲۴
- روش های ارائه ی املا و انواع آن ۱۲۵
- منابع و مآخذ ۱۲۷

مقدمه:

تسلط معلم بر روش ها و فنون آموزشی یکی از ملاک های شایستگی معلمان به حساب می آید. در واقع بسیاری از صاحب نظران این ملاک را بر دیگر ملاک های شایستگی معلمان ترجیح می دهند. پیروان این ملاک معلم را مانند فرد صاحب فن دیگری می دانند که هر چه بر فوت و فن کارش مسلط باشد در کارش موفق تر خواهد بود، (ملکی، ۱۳۸۵ ص ۹۷) روش عبارت است از سازماندهی فرآیند یاددهی - یادگیری و روش تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد بر اساس طراحی منظم و هدفدار معلم برای ایجاد تغییر در رفتار شاگرد (شعبانی، ۱۳۸۴).

در یک تدریس موفق و اثر بخش علاوه بر شخصیت و مقام و منزلت معنوی و اعتبار معلم در نزد شاگردان شناخت انواع روش های تدریس و توانایی بکارگیری آنها در کلاس درس از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. چرا که اگر روش های تدریس به کار گرفته شده نا مناسب باشد و با محتوای مورد همخوانی نداشته باشد و یا اینکه معلمان به روش های تدریس مورد استفاده تسلط نداشته باشند، در این صورت معلوم نخواهد بود که بر سر اهداف آموزشی که همه تلاش ها و امکانات در خدمت تحقق آنها هستند در مدارس و کلاس های درس چه خواهد آمد تدریس می تواند زیبا باشد، دلچسب و برانگیزاننده باشد، امید بخش باشد، اثر بخش باشد، پویا باشد وقتی که معلمان در بکارگیری روش های تدریس مهارت داشته باشند.

تسلط بر روش های تدریس از آنجا در امر آموزش اهمیت دارد که گروهی از صاحب نظران و علمای تربیت، تسلط به روش های تدریس را مهمتر از دانش و اطلاعات علمی معلم ارزیابی می نمایند. به طور کلی تجربه نشان داده است معلمانی که به روش های تدریس مسلط بوده

۱۳۰
اند از دیگر همکاران خود که تنها به اطلاعات علمی تکیه داشته اند موفق تر بوده اند . (یغما،

۱۳۷۴ ، ص ۹)

www.ketab.ir